

عنوان مقاله:

مبانی فقه پویا از رکود تا تحول جهانی

محل انتشار:

دوازدهمین کنفرانس بین المللی دستاوردهای نوین پژوهشی در فقه، حقوق و علوم انسانی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

علی نجفی صحنه ای - خارج فقه و اصول؛ استاد و پژوهشگر؛ حوزه علمیه قم

خلاصه مقاله:

آنچه غیر قابل تغییر است رشد و تعالی جامعه بر اساس مبانی و اهدافی است که یک مکتب فکری ارائه می دهد و قانون ابراریاست که باید حول چنین اهدافی در گردش باشد. از آنجا که قوانین بر اساس مبانی به تعریف رابطه ها و تعیین حدود آنها میپردازند و رابطه و نسبت ها هم بر حسب نیازها و مقتضیات زمانی و مکانی در تغییر هستند قوانین هم باید همراه چنین نیازهای تحول یابند. اما فقه اسلامی دارای ماهیتی ایستاست و همراهی آن با جامعه ای که دارای ماهیتی سیال است عملاً غیر ممکن است. با توجه به همین مشکل، عده ای راه حل هایی چون: ثابت و متغیر مطرح کرده اند ولی تا به حال چنین نظریاتی نتوانسته اند مشکل فقه را بر طرف سازند. فقه تنها با توجه به سخنان آل البیت که ناظر به امور جزئی و واقعیات صدر اسلامی است شکل گرفته. فقه باید از نص گرایی خارج و بر پایه جهان بینی و مبانی که سخنان آل البیت هم بر اساس آنها صادر شده، ماهیتی متحول و روزآمد به خود بگیرد تا بتواند گره گشای مشکلات و با توجه به واقعیات قابل درک و تحلیل، نقش ایفا کند. این نوشته با روش نقلی تحلیلی و تاریخی از مبانی بحث خواهد کرد که کمتر راجع به آنها نوشته شده و یا کمتر به ابعاد کلامی و فقهی آنها پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

فقه اندیشه محور، فقه مقاصد، اصل تسخیر، اصل مرجعیت قرآن، احکام ولایی، کراهت عرفی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1764380>

